

Vergaderjaar 1993–1994 Nr. 15

21 339*

Wijziging van de Wet inzake de douane tot nadere vaststelling en aanpassing van administratieve verplichtingen (administratieve verplichtingen)

21 287**

Wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen tot aanpassing van de administratieve verplichtingen ten dienste van de belastingheffing en in verband daarmee wijziging van enige andere wetten (aanpassing van administratieve verplichtingen)

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR FINANCIEN¹

Vastgesteld 28 september 1993

Het voorbereidend onderzoek gaf aanleiding tot het formuleren van de volgende opmerkingen en vragen.

De leden van de **CDA**-fractie hadden met interesse kennis genomen van deze wetsvoorstellen, die ingevolge de memorie van toelichting het sluitstuk vormen van het «vierluik» van wettelijke maatregelen ter bestrijding en voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik als voortvloeiende uit het Ismo-rapport, waarmee in totaal een tijdspad van circa zeven jaar gemoed is geweest. Ingevolge de memorie van toelichting is echter het algemene uitgangspunt neutraler geformuleerd: het streven het geheel van administratieve verplichtingen ten dienste van de belastingheffing te ordenen en opnieuw te formuleren; met als belangrijke nevengeachte de ondernemer of andere administratieplichtigen voor de belastingheffing met niet meer administratieve verplichtingen te confronteren dan nodig is voor een verantwoorde controle door de fiscus en voor een goed en rechtvaardig verloop van de belastingheffing (in overeenstemming met de gedachten verwoord in het rapport Heeren-diensten).

De wetsvoorstellen zijn dus van belang omdat deze enerzijds beogen beter aan te sluiten op moderne administratietechnieken, anderzijds omdat deze mede een rol spelen in het kader van de fraudebestrijding. Aangrijpingspunt daarbij is de administratie van de bedrijven. Bij uitbreiding van de administratieve verplichtingen zou volgens de strekking van de wetsvoorstellen ontduiking van belasting worden bemoeilijkt.

De leden van de **CDA**-fractie zeiden het beoogde doel te onderschrijven. Zij hadden echter vragen bij de gekozen middelen met name ten opzichte van het bonafide bedrijfsleven. Zo zouden deze leden

¹ Samenstelling:

Boorsma (CDA), (voorzitter), Van Dijk (CDA), Stevens (CDA), Van den Berg (PvdA), Schinck (PvdA), Schuyer (D66), Vis (D66), Van Graafeiland (VVD), Hilarides (VVD), De Boer (GroenLinks), Barendregt (SGP), Schuurman (RPF) en Veling (GPV).

* Het vorige stuk inzake dit wetsvoorstel is verschenen onder nr. 317, vergaderjaar 1992–1993.

** Het vorige stuk inzake dit wetsvoorstel is verschenen onder nr. 315, vergaderjaar 1992–1993.

gaarne nog eens concreet van de regering willen vernemen in welke opzichten en voor welk type bedrijven de wetsvoorstellen een verzwaring van de administratieve lasten met zich meebrengen. Zij zeiden op dit punt niet gerust te zijn. Weliswaar beogen de wetsvoorstellen ingevolge de memorie van toelichting niet tot andere administratieve verplichtingen te verplichten dan die welke in het algemeen reeds moeten worden verricht, toch waren deze leden van mening dat er wel degelijk een potentiële verzwaring mogelijk is. Zij wezen dan met name op de verplichting om geautomatiseerde systemen in stand te houden voor de controle door de fiscus. In artikel 52, vijfde lid stelt het wetsvoorstel 21 287 als vereiste de controleerbaarheid van de administratie. Ingevolge de memorie van toelichting worden daartoe drie eisen gesteld aan de administratie. Deze moet (a) toegankelijk worden gemaakt voor de controle-ambtenaar, (b) toegankelijkheid tot oude gegevens garanderen, ook bij vervanging van apparatuur en/of programmatuur, en (c) een behoorlijke systeemdokumentatie bevatten, opzet en werking van het systeem moet aldus duidelijk worden gemaakt. Tenslotte zal de ambtenaar het systeem moeten kunnen toetsen, o.m. door gebruikmaking van geautomatiseerde hulpmiddelen. De leden hier aan het woord verwezen in dit verband naar de beschouwingen van prof. dr. M.A. Snijder en drs. V. Maes in weekblad Fiscaal Recht 1992/6035.

De kern van de potentiële lastenverzwaring ligt in de blijvende toegankelijkheid tot oude gegevens. Mag van kleinere ondernemingen worden verwacht dat zij oude tapes en diskettes nog leesbaar kunnen maken, wanneer zij inmiddels op andere apparatuur zijn overgestapt? Hoe dient de controle-ambtenaar de opzet en werking van geautomatiseerde hulpmiddelen specifiek te toetsen?

Welke waarborgen heeft de staatssecretaris op het oog om de administratieve lasten voor bonafide kleine(re) ondernemers niet onnodig te verzwaren? Is de staatssecretaris het met deze leden eens dat deze wetsvoorstellen op dit punt verder gaan dan de huidige wetgeving?

De leden van de CDA-fractie zouden voorts gaarne van de staatssecretaris horen of de administratieplichtigen na aanvaarding van de wetsvoorstellen ook over de afgelopen jaren met de nieuwe eisen van de wetsvoorstellen op het punt van controleerbaarheid te maken zullen krijgen. Mocht zulks het geval zijn, dan is er de facto sprake van een materieel terugwerkende kracht, hetgeen bij deze leden op grote bezwaren zou stuiten. Zij zouden specifiek willen vernemen of de staatssecretaris overweegt een dergelijk ongewenst effect alsnog door middel van de aangekondigde algemene maatregel van bestuur (amvb) te vermijden en zo ja, of hij zulks zal doen in zodanige bewoordingen dat er geen twijfel bestaat over de uitsluiting van materieel terugwerkende kracht. Het moest deze leden van het hart, dat bij vèrgrijpende en belangrijke wetsvoorstellen als deze het gewenst is dat de tekst van uit te vaardigen amvb's bekend is vóór de plenaire behandeling, indien althans onderwerpen met een strekking c.q. interpretatie van materiële aard, dan worden behandeld. Zij vernamen gaarne of de staatssecretaris zich in deze gedachtengang kan vinden.

In de nota n.a.v. het eindverslag bij wetsvoorstel 21 287, stuk nr. 8, gaat de staatssecretaris in op de mogelijkheden om informatie te verkrijgen van niet in Nederland gevestigde (klein)dochtermaatschappijen en naar de gevolgen voor de in Nederland gevestigde vennootschap, indien de gelieerde in het buitenland gevestigde maatschappij de gevraagde bescheiden niet wil of kan overleggen. Deze leden zouden ook gaarne vernemen of en in hoeverre het antwoord van de staatssecretaris verschilt, indien er sprake is van een Nederlandse vaste inrichting van

een buitenlandse vennootschap, ook wat betreft de instelling van strafrechtelijke vervolging op basis van artikel 68 AWR.

In de tweede nota van wijziging bij hetzelfde wetsvoorstel, Kamerstuk 21 287, nr. 9, wordt de mogelijkheid voorzien om bij amvb bepaalde administratieve verplichtingen onder bepaalde voorwaarden geheel of gedeeltelijk van toepassing te verklaren op de gemeentelijke en waterschapsbelastingen. Deze leden vroegen zich af of een amvb het juiste middel is om een volwaardige administratieve verplichting uit de AWR geheel van toepassing te verklaren. Zij meenden dat daarmee de facto een materiële verbreding van de administratieve verplichting wordt geïntroduceerd, zonder dat duidelijk is in welke gevallen dit zal gebeuren. De leden hier aan het woord waren van mening dat een amvb daartoe geen geëigend middel is. Gaarne vernamen zij de mening van de staatssecretaris hierover.

De voorzitter van de commissie,
Boorsma

De griffier van de commissie,
Hordijk